

**HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ ÇÖLEMERİK MESLEK
YÜKSEKOKULU
BİTİRME PROJESİ
VE TEZ YAZIM KILAVUZU**

I. AMAÇ VE KAPSAM

Bu yazım klavuzunun amacı mezuniyet aşamasındaki öğrencilerin hazırlayacakları Bitirme Ödevi, Bitirme Projesi ve Tez çalışmalarında uymaları gereken genel düzen ve yazım kurallarını belirtmektir. Bu yazım kuralları Önlisans Bitirme Ödevi, Bitirme Projesi çalışmalarını kapsar.

II. GENEL DÜZEN

Ciltli olarak ilgili birime teslim edilecek olan bu çalışmaların genel düzeni aşağıda belirtildiği gibidir.

A) Ön Sayfalar

1. Başlık Sayfası (Dış Kapak) (Ek:I 'de formatı verilmiştir.)
2. İç Kapak (Ek:II 'de formatı verilmiştir.)
3. Önsöz (Ek:III 'de formatı verilmiştir)
4. Özet 200 ile 600 sözcük arasında Türkçe olarak yer almalıdır.
5. İçindekiler (Ek IV)
6. Şekiller
7. Tablolar
8. Semboller
9. Kısaltmalar

B) Ana Metin Bölümleri

Bölüm 1. Giriş

- 1.1 Çalışmanın Amacı ve Kapsamı
- 1.2 Çalışmanın Yöntemi
- 1.3 Çalışmanın Kısıtları

Bölüm 2. Kaynak Taraması

Bölüm 3. Yapılan Çalışma (Deneysel ve/veya Teorik)

Bölüm 4. Sonuçlar, Değerlendirmeler ve Öneriler

C) Arka Sayfalar

1. **Kaynaklar** : Metin içinde atıfta bulunulan kaynakların listesidir. Bu bölümde atıfta bulunulan kaynaklar yazar soyadına göre alfabetik sırayla verilmelidir.
2. **Ekler**: Anametin içerisinde yer alması gerekli görülmeyen bilgiler, şekiller, tablolar, bilgisayar programları, büyük boyutta akış diyagramları vs. bu başlık altında toplanmalıdır. *Ek I, Ek II,* şeklinde başlık verilerek her ek *ayrı* bir sayfadan başlamalıdır.
3. **Özgeçmiş**: Çalışmayı hazırlayanın 75 sözcüğü geçmeyecek şekilde özgeçmişi verilmelidir.

III. YAZIM KURALLARI

A) Genel

- Tez, anlaşılır ve yazım kurallarına uygun bir dille (Türkçe) yazılmalıdır.
- A4(210 X 297 mm) standardında birinci hamur beyaz kağıt kullanılmalıdır.

- Tez yazımında bilgisayar ve “Times New Roman ” fontları (12 punto) kullanılmalıdır. Kağıdın yalnız bir yüzüne yazılmalıdır.

B) Sayfa Düzeni ve Numaralandırılması

- Sayfa kenar boşlukları; soldan 3.5cm, sağdan 2cm, alt ve üstten 3'er cm olmalıdır.
- **Ön Sayfalar** bölümünde, sayfalar Romen rakamları (i,ii,iii,iv,v...) ile numaralandırılmalı, numara sayfanın alt orta kısmına yazılmalıdır.
- Ana metinde sayfalar Arap rakamları (1,2,3,...) ile numaralandırılmalı ve numaralar sayfanın sağ üst kısmına yazılmalıdır.

C) Yazım Özelliği

- Harf büyüklüğü 12 punto olmalıdır.
- Metin "blok" yazım tekniği (paragraf başında girinti yok ve satır sonları aynı hizada) ile yazılmalıdır.
- **Ön ve Arka Sayfaların** bölümleri ile anametin bölümleri yeni bir sayfadan başlamalıdır.
- Çalışma metninin bölüm ve altbölüm başlıkları numaralandırılmalıdır.
- **Ön ve Arka Sayfaların** başlıkları ile **Ana Metnin** bölüm başlıkları büyük harfle, ikinci derece bölüm başlıkları ise her sözcüğün ilk harfi büyük, geri kalan harfler küçük olarak yazılmalıdır.
- Üçüncü ve dördüncü derece bölüm başlıklarında “ve, veya, ile” vb. bağlaçlar varsa bunlar küçük harflerle yazılmalıdır.
- Bütün bölüm başlıkları sayfanın sol kenarından başlamalı ve koyu (bold) olmalıdır.
- Metinde 1.5 satır aralığı kullanılmalı, ve paragraf araları iki katı olmalıdır.
- Metnin içindeki şekil ve tablo isimleri ve varsa açıklamaları için tek satır aralığı kullanılmalıdır.
- Bölüm ve altbölüm başlıkları ile ilk satır arasında paragraflar arası kadar boşluk bırakılmalıdır.

D) Şekiller

- Şekil numarası ile şekil hakkında açıklama, şeklin altına yazılmalıdır. Açıklama yazımında 10 puntoluk tek satır aralığı kullanılmalıdır.
- Şekiller her bölümde ilk sayı Bölüm, ikinci sayı Şekil numarasını göstermek üzere ardışık numaralandırılmalıdır. Örneğin, 5. Bölümün 4. şekli “Şekil 5.4” şeklinde gösterilmelidir.
- Şeklin ismi numaradan sonra iki karakter boşluk bırakılarak, yalnızca baştaki sözcüğün harfi büyük, diğerleri küçük harflerle yazılmalıdır.
- Şekil ile ismi arasında çift satır aralığı boşluk bırakılmalıdır. Açıklama bir satırı geçiyorsa satır aralığı tek olmalıdır.
- Şekiller metin içerisinde ortalanmalıdır.
- Bir başka yayından alınan şekillerde, şeklin isminin hemen ardından kaynak parantez içinde gösterilmelidir.

E) Tablolar

- Tablo numarası ve ismi tablonun üstüne yazılmalıdır. İsim yazımında tek satır aralığı kullanılmalıdır.
- Tablolar, her bölümde ilk sayı Bölüm, ikinci sayı Tablo numarasını göstermek üzere ardışık numaralandırılmalıdır. Örneğin, 5. Bölümün 4. tablosu “Tablo 5.4” şeklinde gösterilmelidir.

- Tablo ismi numaradan sonra iki karakter boşluk bırakılarak, yalnızca baştaki sözcüğün ilk harfi büyük, öteki harfler ve sözcükler küçük harflerle yazılmalıdır.
- Tablo ismi ile tablo arasında çift satır aralığı boşluk bırakılmalıdır. İsim bir satırı geçiyorsa satır aralığı tek olmalıdır.
- Bir başka yayından alınan tablolarda, tablo adı sonunda kaynak parantez içinde gösterilmelidir.

F) Denklemler

- Denklemlerin yazımına sayfanın sol kenarından başlanmalıdır.
- Denklemler her bölümde ilk sayı Bölüm, ikinci sayı Denklem numarası olmak üzere ardışık numaralandırılmalı ve bu numara parantez içinde satır sonuna yazılmalıdır. Örneğin, 2. Bölümün 9. denklemi (2.9) şeklinde yazılmalıdır.
- Denklem altında ve üstünde 1.5 satır aralığı boşluk bırakılmalıdır.

G) Metin İçinde Atıflar

Kaynaklara atıf

- Metin içinde kaynaklar, yazar soyadı ve kaynağın yayım yılı parantez içinde belirtilerek gösterilir.

Örneğin:

Modifiye edilmiş matematiksel model denklemleri yakıt pillerinde başarıyla kullanılmıştır (Gültekin, 1991).

- Ayrıca, metin içindeki cümlenin ifadesine göre aşağıda verilen örnekler de geçerlidir.

..Gültekin ve Satterfield (1995) amonyağın katalitik kriting üzerine etkilerini incelemişlerdir.

Çeliker vd (1997) kontak-katalitik reaksiyonlarda (3.14) denkleminin yüksek sıcaklıklarda geçerli olabileceğini göstermişlerdir.

- Bir kaynak içinde geçen, ancak bilinmeyen bir yayına değinme:

...Seyidoğlu (1998) tarafından bildirildiğine göre Yurtseven vd., MATHCAD programını proses kontrolde transfer fonksiyonlarının elde edilmesinde etkin bir şekilde kullanmışlardır.

- Tek yazarlı kaynak gösterimi: Yukarıda verilen örneğe uyulmalıdır, (Gültekin, 1991)
- İki yazarlı kaynak gösterimi: Yazar soyadları arasına “ve” konulmalıdır. Örnek: (Gültekin ve Satterfield, 1995)
- İkiyden çok yazarlı kaynak gösterimi: İlk yazarın adından sonra “vd” kısaltılması kullanılmalıdır. Örnek: (Çeliker vd., 1997)
- Aynı anda birden çok sayıda kaynak gösterimi: Yayınlar en eskisinden en yenisine doğru sıralanmalı ve aralarına noktalı virgül konulmalıdır. Örnek: (Gültekin, 1981; Cochetto vd., 1990; Alsaleh vd., 1993)
- Bir yazarın değişik tarihlerdeki yayınlarının aynı anda kaynak olarak gösterimi: Yazarın soyadı bir kez yazılmalı ve yayın tarihleri eskisinden yenisine sıralanarak aralarına virgül konulmalıdır. Örnek: (Fogler 1991, 1999)

- Bir yazarın aynı yıla ait yayınlarının kaynak olarak gösterimi: Yayın tarihinden sonra sırasıyla a, b, .. harfleri, kullanılmalı ve aralarına noktalı virgül konulmalıdır. Örnek: (Fogler, 1999a; 1999b)

Internet Bilgileri ve/veya CD-ROM Bilgileri

Kaynağın yazarı ve adı belli ise metin içi kaynaklara atıf ile aynı yöntem izlenir. Yazar belli değilse elektronik adres parantez içinde gösterilir.

Şekil, Tablo ve Denklemlere Değınme

Değınme örnekleri aşağıda verilmektedir:

Bir şekle değınme:

...Deneysel verilerle matematiksel modelin uyumluluğu Şekil 4.5’de gösterilmiştir.
 ...Deneysel verilerle matematiksel modelden beklentiler iyi bir uyum göstermiştir (Şekil 4.5).
 ...Deneysel veriler (Şekil 4.5), modelden beklenenle karşılaştırılmıştır.

Bir Tabloya Değınme:

...Deneysel verilerle matematiksel modelin uyumluluđu Tablo 4.3’de gösterilmiştir.
 ...Deneysel verilerle matematiksel modelden beklentiler iyi bir uyum göstermiştir (Tablo 4.3).
 ...Deneysel veriler (Tablo 4.3), modelden beklenenle karşılaştırılmıştır.

Bir denkleme değınme:

...(3.15) denklemini kullanarak reaksiyonun hız sabitini bulabiliriz.
 ...Sistemin kararsız olduğu (3.2) eşitliğinden kolayca görülebilir.

H) Kaynaklar

KAYNAKLAR başlığı altında çalışmanın içinde değınilen tüm kaynaklar, yazar soyadına göre alfabetik olarak düzenlenmelidir. Satırlar sayfanın sol kenarından başlamalı, yazımda tek satır aralığı kullanılmalı, KAYNAKLAR başlığından sonra ve birbirini izleyen iki kaynak arasında 1.5 satır boşluk bırakılmalıdır. Tek satıra sığmayan kaynaklarda ikinci ve daha sonraki satırlara 5 harf boşluğu içeriden başlanmalıdır.

- Kaynakların yazımı aşağıdaki formata uygun olmalıdır:
 - a) Yazar soyadı (ilk harf büyük), virgöl, yazar adının baş harfi (büyük harf), nokta, ve virgöl, parantez içinde yayın yılı ve virgöl,
 - b) Kaynak adı (sözcüklerin ilk harfleri büyük) ve virgöl (makale ve bildiri adları tırnak, (“...”) arasında yazılmalı, fakat kitap adlarının yazımında tırnak kullanılmamalıdır. Kitap, dergi ve benzeri kaynaklar italik yazılmalıdır).
 - c) Yayınlandığı yer (sözcüklerin ilk harfleri büyük) ve virgöl (kitaplarda yayınevi, makalelerde yayın organı, bildirilerde bilimsel toplantının adı)
 - d) Kitaplarda yayımlandığı kent, iki nokta üst üste, yayınevi, nokta. Makalelerde cilt numarası (varsa parantez içinde sayısı), virgöl, sayfa numaraları, nokta, Bildirilerde bilimsel toplantının düzenlendiği tarih, kent, ve ülke, nokta.

NOT: Her bir noktalama işaretinden sonra 1 harf boşluğu bırakılmalıdır.

Yayın organı olarak süreli yayınların (periyodiklerin) yazımında uluslararası kısaltmalar kullanılmalı, kısaltmalar bilinmiyorsa orijinal adları yazılmalıdır.

Örnekler:

Kitap

Cave, R.A., (1987), *New British Drama in Performance on the London Stage*,
Buckinghamshire: Colin Smythe Ltd.

Makale

Gültekin, S. ve Satterfield C.N., (1995), "Control of Dealkylation versus Ring Hydrogenation by Use of Ammonia", *Energy and Fuels*, 9 (3), 391-394.

Bildiri

Gültekin, S. , Ünal, I.H., (1998), "Effects of Process Parameters on the Approach to Equilibrium of Ammonia Synthesis Reaction in Multi-bed Reactor", *Proceedings of XVI Mendeleev Congress on General and Applied Chemistry*, May 25-29 St. Petersburg, Russia.

- Aynı yazara ait farklı yıllardaki kaynaklar yayım tarihlerine göre sıralanmalı, her defasında yazar soyadı ve adı kurala uygun olarak yazılmalıdır.
- Aynı yazara ait aynı yıl içindeki birden çok sayıda kaynak aşağıdaki örnekte olduğu gibi gösterilir. Aşağıdaki örnekte kaynak olarak süreli yayımlar seçilmiştir.

Alexander, W.D., (1976a), "The Competition of Materials", *Scientific American*,
17 (4), 254-262.

----- (1976b), "Materials and Their Nature" , *New Scientist*, 13 (3),
11-18.

- İki yazarlı kaynaklarda yazar adları arasına "ve" konulmalıdır.
- İkidenden çok yazarlı kaynaklarda yazar adları arasına virgül, en son yazardan önce "ve" konulmalıdır.

İnternet Bilgileri

WEB sitelerinin kaynaklar listesinde gösterilmesi ile ilgili kalıp:
Web adresi (ziyaret tarihi).

Örnek:

<http://www.wiley.co.uk> (7 Aralık 2000)

CD-ROM Bilgileri

• **Kitap**

Shelley, M.W.,(1993), *Frankenstein*, Classic Library, CD-ROM,
Alameda: Andromeda.

• **Süreli Yayın**

Ramirez, A., "Computer Groups Plan Standards", *New York Times*, 14 Dec 1993,
late ed., D5, *New York Times Ondisc*, CD-ROM, UMI-Proquest, June 1994.

Ek :I (Dış Kapak)

HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ
ÇÖLEMERİK MESLEK YÜKSEKOKULU
BİLGİSAYAR TEKNOLOJİLERİ BÖLÜMÜ

BAŞLIK

Bitirme Ödevi / Projesi/ Tezi

Hazırlayanın Adı Soyadı
Öğrenci Numarası

Ödev/ Proje/ Tez Danışmanı:

Yer, Tarih (ay ve yıl)

Ek: II (İ Kapak)

İÇ KAPAK

(Dış Kapağın Aynısı)

Ek: III (ÖNSÖZ)

ÖNSÖZ

Tek Satır aralığında yazılacaktır

Yer, Tarih(ay ve yıl)
(İstanbul, Aralık 2000)

Hazırlayanın Adı, Soyadı

Ek IV: (İÇİNDEKİLER)

	Sayfa No (Romen Rakamı)
ÖNSÖZ	"
ÖZET	"
ŞEKİLLER	"
TABLolar	"
SEMBOLLER	"
KISALTMALAR	"
1. //////////////////////////////////	1
1.1 //////////////////////////////////	2
1.2 //////////////////////////////////	5
1.2.1. //////////////////////////////////	7
	vs.
2. //////////////////////////////////	
2.1 //////////////////////////////////	
2.1.1. //////////////////////////////////	
KAYNAKLAR	67
EKLER	75
ÖZGEÇMİŞ	78